

IL-GISEM MISTIKU FIT-TEOLOGIJA TA' SAN PAWL

*"Saule, Saule quid me persequeris?
(Act. IX, 4).*

Sawlu ta' Tarsu, miċlub minn ghatx qerriedi kontra l-Insara, f'daghdigha ta' theddid ta' qalb imbaqbqa kontra dak l-isem, jaqla kitba ta' setgħa minnghan ir-Rajjes tas-Sinidriju li jinqeda bil-qawwa

kontra tagħhom. U mogħmi b'dik il-kitba, Sawlu, imsieheb ma' oħrajn rekbjn fuq iż-żwiemel, erhilha mlebbet lejn Damasku "żgur li sa jiswa hafna sabiex jeqred darba għal dejjem l-isem ta' Gesù Nazzarenu" (Act. XXVI, 9). U, wara jiem ta' mixi li jħollok, Sawlu kien għoddu qorob għmielu biex jasal fi ħsiebu.

Damasku! Dik il-belt tal-hitan imnaqqxin, tat-torrijiet żengulin u ċatti, ta' dak il-bini għoġi jleqq u jiddi bil-bjuda tiegħu u bid-dawl li jarmi, kienu jidhrulu lil Sawlu bhala għamara ħanina ta' serħan f'dak ix-xefaq xerqi, mitlufa bhala oasi had-rana f'barr mikwi bix-xemx; u, għalkemm, tqil il-mixi il quddiem, minħabba l-għeija ta' ġismu, imheddel mill-ghomma u minħabba dik tal-bhima ta' tahtu kollha għarqana, dan il-qawwi u mhegġeg difensur tal-Liġi ta' Mosè, minnflok ma jaqta' qalbu, ihoss toktor fih il-qawwa u tiġġedded fih u tikber il-ħila. Għalhekk Sawlu, wara waqfa qasira ta' mistrieh, jaqbad mill-ġdid il-mixja, ilebbet iż-żiemel u, bit-togħma f'ħalqu tal-vendetta fil-qrib, donnu mah-rub, miexi!... imma, f'daqqa waħda, raġġ qawwi ta' dawl, aktar jiddi mix-memx, jolqot lil-karovana mlebbta u jidrob lil Sawlu. U Sawlu, bhallikieku milqut minn hass ħazin ta' malajr, ihoss jonqsu n-nifs, jitlef id-dawl ta' għajnejh, rig'lejh ma jifilħuħx iżjed u jaqa' b'sabta fil-art mitluf barra minn sensih, fil-waqt, li lehen misterjus, mhux mifhum minn shaħu

*Il-Konversjoni ta' S. Pawl fit-triq ta'
Damasku*

mistaghbin ghal dak li kien qed jigri jisma' jzarzar f'widnejh jghidlu: "Sawlu, Sawlu, ghax qieghed tippersegwitani?" U ghax ma gharafx ta' min kien dak il-lehen, Sawlu wiegeb: "Min inti, ja Sidi?" U l-lehen qallu: "Jiena hu dak Gesu, li inti qieghed tippersegwita. Kun af, iebes ghalik toqmos kontra n-niggieza" (Act. IX, 4-5).

Sawlu hawnhekk sab ruhu "maqbud fi dnuhu"! Izda Sawlu ma gharafx ifisser lilu nnifsu kif dan Gesu seta' qatt ighidlu: "Ghax qieghed tippersegwitani?" Meta, u fejn qatt jiena, Sawlu, kelli x'naqsam ma' dan Gesu?

Minn Tarsu, pajjizu, Sawlu kien mar Gerasalemm biex jitghallem ghand Gamalieli, u minn hawn kien telaq qabel ma Gesu kien beda jxandar taghlimu. Bilkemm jista' jkun, li hu, Sawlu, qatt iltaqa' jew ra lil Gesu. M'ghandniex xi nghidu, Sawlu kien sama' b'Gesu, u kien sama' bih aktarx bhala ragel hazin u qarrieqi, xandari ta' religjon gdida li zzomm bhala mwaqqgha l-Ligi ta' Mosè. Kien sama', iva, u kien hadha bi kbira mhux ftit u skandalizza ruhu; imma mbaghad, kien gie jaf, bi pjaeir kbir tieghu, li dak kien gie mixli mis-Sinedriju u maqtul imsallab fuq il-Kalvarju.

U issa Sawlu, ghal darb'ohra kien f'Gerasalemm u hu, li minn qaddisu dejjem hares bir-reqqa kollha l-Ligi ta' missirijietu, mtela b'zelu u b'hegga barranija kontra s-setta tan-Nazarenu u, sewwa sew, ahrax u kifer persekutur, qorob lejn Damasku biex ifittex, isib u jahtaf kemm jiflah insara, jorbothom u jeqridhom!..... Kif qatt, ghalhekk, dan Gesu jghid li jiena, Sawlu, qieghed nippersegwita? Hemm jewwilla, bejn Gesu u

d-dixxipli tieghu, li jistqarru taghlimu, xi rbit hekk gewwieni li jekk tolqot lid-dixxipli tkun qed tolqot lill-istess Mghallem?! Huma jewwilla haga wahda Gesu u L-Insara?!...

Wara l-ghesubijiet li graw lil Sawlu f'Damasku, Sawlu, mghallem u mghammed minn Anania u mehlu b'miraklu mill-ghedewwa godda tieghu l-lhud, harab fil-barr ta' l-Gharabja. Hemm Sawlu qaghad jixtarr, jifi u jfittex jgharbel bir-reqqa l-kliem li kien qallu Gesu, ifittex li jikxef il-veru tifsir tieghu u, fl-ahharnett, wara hekk tiftix u tahbit, jigi Sawlu mnebbah mis-Sema, li bih il-Mulej ried jikxef u jgharraf lill-bnedmin "misteru" li fid-dinja kien ghadu mhux maghruf. U Sawlu nnifsu, mahkum mir-rieda tal-Mulej u mah-tur minnU bhala ghodda ghall-missjoni kbira, hemm f'dak il-barr tal-Gharabja, fittex kemm jista' jistudja u jifhem is-sura ta' Kristu Gesu l-gholja missjoni tieghu divina, il-fidwa li kellu jaghamel u l-Knisja li Hu kellu jwaqqaf u jhalli fid-dinja sa l-ahhar taz-zmenijiet. U joghla, u joghla q fuq f'dawn il-hsibijiet ta' dak li kien, li ghamel u li ghallem Gesu, Sawlu nstab imhejji sabiex lilu jigi mnebbah il-kbir "misterju tal-Gisem Mistku" ta' Kristu, kif huwa stess, aktar 'il quddiem, kitab lill-insara ta' Efesu: "*Gentes esse coheredes, et concorporales, et participes promissioni eius in Christo Jesu per evangelium*" (Eph. III, 56). L-Insara kollha, il-fidili u dawk kollha li jemmu huma werrieta f'imkien, membri tal-istess gisem bl-istess jeddijiet ghalweghdiet ta' Kristu. U fehem Sawlu, kif bejn Kristu u d-dixxipli tieghu hemm rabta, ghaqda, u li din l-ghaqda hija hajja, gewwenija, li tasal thaddan u

tghaqqad flimkien lill-Insara fidili kollha, li taghmilhom haġa wahda, ġisem wiehed ma' Kristu: "*coheredes, concorporales, et participes promissionis ejus in Christo Jesu per evangelium*".

F'dik il-meditazzjoni gholja tieghu, Sawlu, f'dak il-kenn tal-Għarabja, donnu sama' lill-istess Ġesù jgħid lill-Appostli tieghu: "*Min jisma' lilkom, jisma' lili; u min ibarri lilkom, ibarri lili; u min ibarri lili, ibarri 'l min bagħatni*" (Lc. X, 16). U ftakar Sawlu f'dawk il-kelmiet li l-istess Kristu kien qal lill-Appostli u lid-dixxipli tieghu: "*Min jilqa' lid-dixxipli, jilqa' lill-Mgħallem*" (Mt. X, 40). U hekk Sawlu fehem, li bejn Kristu u dawk li jissoktaw hidmitu hemm għaqda misterjuża rabta ġewwenija u haġja li tixbah sewwa sew lil dik li hemm bejn id-dielja u ż-żraġen tagħha: "*Jien id-dielja u intom iż-żraġen*" (Joan. XV, 5).

B'dan id-dawl mit-tagħlim ta' Ġesù, hemm fil-barr tal-Għarabja, seta' jithejja, Sawlu biex lilu jigi mnebbah minn Ruh-il-Qodos it-Tagħlim tal-Ġisem Mistku tat' Ġesù, jiġifieri, kif dik l-għaqda jew rabta ġewwenija, haġja reali li hemm bejn Kristu u d-dixxipli tieghu tasal thaddam ukoll lill-Insara fidili kollha. hekk li Ġesù hu marbut moħbi ma' kull nisrani, ma' kull fqir, ma' kull tallab, ma' kull imġarrab, ma' kull min mimli bil-hemm, ma' kull fidil li għandu l-Emmna ta' Kristu. Hekk f'dak il-barr tal-Għarabja, Sawlu, donnu kellu quddiem għajnejh, bi lwien l-aktar haġja, dik ix-xena ta' l-Aħħar Jum il-Ħaqq, u donnu sama' lil Ġesù Imħallef itenni li l-bnedmin ġusti dawk il-kelmiet: "*Ejjew, imberkin minn Missier, u idhlu fis-Saltna mhejjija għalikom sa*

mill-bidu tal-ħolqien tad-dinja: kont bil-ġuh u tmajtuni, kont bil-ghata u sqejtuni, kont bla dar u lqajtuni, għarwien u libbistuni, kont marid u żurtuni, kont il-ħabs u ġejtu tarawni! . . . Bis-sewwa kollu ngħidilkom: Dak kollu li għamiltu ma' wi wiehed minn dawn ħuti iżgħar minni, dak għamiltuh miegħi nnifsi" (Mt. XXV, 34-36-40. U hawn id-dehen ta' Sawlu hekk għola 'l fuq, 'il fuq, li nkixef quddiemu il-kbir misterju tal-għaqda mistika ta' kull nisrani ma' Kristu u ta' kif Kristu fit-triq ta' Damasku bis-sewwa kollu mar iċanfru: "*Sawlu, Sawlu, għax qiegħed tippersegwitan*". Sawlu kien jippersegwita lil Kristu u jolqtu fid-dixxipli tieghu.

Dim il-verità għolja tal-"*Ġisem Mistiku ta' Kristu*", li sa mit-triq ta' Damasku laqtet bl-aħrax il-moħħ ta' Sawlu, li biddlitlu haġtu u li minn Sawlu għamlitu PAWLU, kellha għal dejjem tibqa' fih marbuta ma' ruhu. Minn dak il-hin 'il quddiem kellha tkun l-argument ewlieni tal-predikazzjoni tieghu, il-karattru ewlieni tal-appostolat u tat-tagħlim teologiku tieghu, hekk, li biex ifiehm lill-Insara dan il-misterju kbir, Pawlu kellu johloq kien gdid, għal kollox gdid, u jfittex xebh u xbihat li f'issru, kemm jista' jkun tajjeb, dan il-misterju ta' kbir farag.

L-għaqda tal-Insara ma' Kristu nnifsu hi għal San Pawl il-gabra u l-kuruna tal-Opra tal-Fidwa. U Pawlu ta' sikwit kien ifakkar filha lill-Insara, lilha kien iqiegħed bhala sies tat-taħdidiet u ta' l-argumenti tieghu, kif ukoll minnha kien jislet konsegwenzi u konklużjonijiet l-aktar ta' farag, u li huma l-fjur l-aktar li jfiewwah tat-teologija axxetka u mistika għall-hajja nisraniya.

P.N.M.